

SANDVIKENS KOMMUN
kommun@sandviken.se

2024-05-30

1 (16)

Dnr- SI 2024:2098

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Björksätraskolan i Sandvikens kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Björksätraskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från regelbunden kvalitetsgranskning till planerad kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Björksätraskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver systematiskt följa upp undervisningens genomförande och förutsättningar för en fullständig orsaksanalys av skolenhetens kunskapsresultat.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver, tillsammans med lärarna, ta fram och implementera metoder som gör eleverna delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen i syfte att utveckla undervisningens kvalitet.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver organisera så att samtliga lärare har förutsättningar för att samverka kring bedömning samt kvalitetssäkring av betyg och omdömen.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **19 augusti 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:2098) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Björksätraskolan leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns. Nedan följer

Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn har skapat en organisation som skapar goda förutsättningar för lärare att samverka med varandra kring undervisningen i arbetslagsmöten, gemensamma utvecklingsgrupper, ämneslag samt arbetsplatsträffar. Det framgår dock att lärarna på högstadiet önskar mer tid för ämnesövergripande planering samt att ämnesdiskussioner på låg- och mellanstadiet endast sker på lärarnas egna initiativ. Skolans trygghetsteam, som består av lärare och representanter från elevhälsan träffas regelbundet och elevhälsan tar emot lärare i öppna elevhälsomöten två gånger i veckan. Det sker även en samverkan kring rutiner för uppföljning av frånvaro och närvaro. Förutom pedagogiska samtal och samplanering i ordinarie samverkansmöten sker kompetensutveckling i kooperativt lärande. Rektorn leder och följer upp om lärandet i kollegiet gett avtryck i undervisningen i slutet av läsåret då betygsresultat, måluppfyllelse, enkätresultat, närvarostatistik, extra anpassningar och stöd utvärderas och analyseras.

Rektorn har tydliggjort förhållningssätt och rutiner för verksamheten och har rutiner för att ta emot och introducera nyanställda lärare, samt ge stöd till obehöriga lärare. Nyexaminerade och obehöriga lärare får en mentor och omfattas av ett introduktionsprogram. Skolans förhållningssätt och rutiner är tillgänglig för all personal i form av digital dokumentation samt tas upp av rektorn på arbetsplatsträffar och i uppstartsmöte för läsåret.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn följer upp resultat utifrån kön men saknar ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Rektorn följer visserligen kontinuerligt upp kunskapsresultat, extra anpassningar och särskilt stöd utifrån ett jämställdhetsperspektiv samt genomför två riktade insatser där medvetenhet kring könsstrukturer ingår; ett på mellanstadiet och ett på högstadiet. Båda projekten berör frågor kring jämställdhet och könsnormer. Det framgår dock att det inte sker en uppföljande diskussion eller analys vare sig av de olika resultaten som finns tillgängliga eller av de aktiviteter som genomförs på mellan- och högstadiet. Inte heller finns det något underlag som visar hur flickor och pojkar bemöts i verksamheten. Skolan lyfter specifika, enskilda fall men arbetar inte medvetet och systematiskt med jämställdhetsarbetet.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer upp flera olika resultat som inkluderar kunskapsresultat och värdegrundsarbete men rektorns bild av undervisningens genomförande är begränsad. Rektorn följer upp skolans betygsresultat, omdömen och resultat från kartläggningar, samt tar del av information om resultat som framkommer under elevhälsomöten, i klasskonferenser, elevrådsmöten och skolledningsmöten. Rektorn följer även upp skolans värdegrundsarbete i resultaten för de enkäter som eleverna besvarar under läsåret. Undervisningens genomförande och de förutsättningar som har getts lärarna följs delvis upp i medarbetarsamtal och en kvalitetsutvecklare har anlitats för att observera det språkutvecklande arbetet på lågstadiet. Rektorn har gett funktioner från elevhälsan och biträdande rektorer i uppdrag att observera undervisningen men av granskningen framgår att strukturerade lektionsobservationer som omfattar en bred, regelbunden bild av undervisningspraktiken inte genomförs i alla stadier på skolan.

Rektorn bedriver ett analysarbete i vilket både lärare och elevhälsa ingår. Rektorn har i analys identifierat att kunskapsresultaten inte har förbättrats över tid trots olika insatser, vilket också framkommer i Skolverkets statistik¹ där det framgår att en stor del av eleverna i flera årskurser inte når målen i flera ämnen. Rektorn har dragit vissa slutsatser och söker förklaringar till resultaten. Exempelvis har rektorn och lärare konstaterat att två anledningar till att kunskapsresultaten inte förbättrats förmodas bero på brister i elevernas språkliga förmåga samt en hög frånvaro bland elever över en längre tid.

¹ [Statistik - Skolverket](#)

Utvecklingsåtgärder genomförs och rektorn har fattat beslut om tre prioriterade utvecklingsområden som har koppling till det som har identifierats i analysen. Bland annat har en förvaltningsgemensam process prioriterats för att säkerställa rutinerna för ökad skolnärvaro. Effekterna av arbetet har varit en betydande ökning av skolnärvaron. Ett annat utvecklingsområde för skolan omfattar ett hälsofrämjande och förebyggande arbete som tydligare inkluderar elevhälsan i skolans systematiska kvalitetsarbete. Ett tredje prioriterat utvecklingsområde avser utveckla undervisningen med hjälp av erfarenheter och skolforskning i syfte att arbeta kompensatoriskt för att förbättra elevernas kunskapsresultat. Två förstelärare har fått i uppdrag att fokusera på utveckling av undervisningspraktik och språkutvecklande arbetssätt i flerspråkiga klassrum för att möta elever med svenska som andraspråk. Dessutom har skolan påbörjat ett samarbete med en skola i en annan kommun, som har liknande socioekonomiskt elevunderlag, för att lära sig mer av varandra. Rektorns uppfattning är att det behövs tydligare godtagbara förklaringsmodeller för skolans låga kunskapsresultat och en insats för att förbättra analyskompetensen hos all personal inom verksamheten har initierats av rektorn i syfte att få fram tydligare förklaringsmodeller till kunskapsresultaten.

Vidare framgår av granskningen att rektorn fördelar resurser utifrån ovan nämnda resultat och analyser för att möta elevernas behov på skolan. Som exempel kan nämnas att rektorn har infört en integrationspedagogstjänst, en kvalitetsutvecklare med språkutvecklande fokus samt en närvarokoordinator. Vidare har personalresurser frigjorts för att skapa en bättre undervisningsmiljö för eleverna i enskilda klasser.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver systematiskt följa upp undervisningens genomförande och förutsättningar för en fullständig orsaksanalys av skolenhetens kunskapsresultat.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att även om rektorn följer upp resultat, beslutar om utvecklingsåtgärder och fördelar resurser behöver analysen av undervisningens genomförande fördjupas för att rektorn ska få en tillräckligt bred bild för att kunna utveckla undervisningen. Genom att rektorn skaffar sig en bred bild av skolans undervisningspraktik kan ett behovsanpassat kollegialt utvecklingsarbete organiseras och därmed skapa förutsättningar för lärare att dela med sig av sin kunskap till kollegor. En etablerad lärandekultur på skolan behövs för att ett kollegialt lärande ska ge avtryck i kunskapsresultaten.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn i sitt uppföljnings- och analysarbete fokuserar på undervisningens genomförande och förutsättningar på ett systematiskt sätt för att finna förklaringar till resultaten som skolan kan påverka. Uppföljnings- och analysarbetet kan ta sin utgångspunkt i elevernas kunskapsresultat och genomföras på uppdrag av rektorn utifrån ett systematiskt perspektiv där strukturerade lektionsobservationer och samtal med lärare genomförs. På så vis kan rektorn få en bred nulägesbild av hur undervisningen fungerar samt hur andraspråksperspektivet påverkar resultaten och undervisningens genomförande i flerspråkiga klassrum. Rektorn kan uppmärksamma framgångsfaktorer såväl som utvecklingsområden i undervisningen på skolan. Resultaten från lektionsobservationerna kan därefter vara ett underlag för kollegialt lärande i diskussioner med och mellan lärare och elevhälsa i syfte att utveckla undervisningen. Rektorn kan med fördel, vid uppföljningstillfällena av undervisningen, även följa upp hur flickor och pojkar bemöts i undervisningen i syfte att skaffa sig ett brett underlag som grund för diskussioner kring jämställdhetsarbetet på skolan. Jämställdhetsarbetet ska syfta till att alla elever oavsett kön ges samma förutsättningar att lära och utvecklas så långt som möjligt utan att begränsas av normer kring kön. En utvärdering som berör jämställdhet i undervisningen bör omfatta frågor kring aktivt stöd, utmaningar, höga förväntningar, individanpassningar och elevinflytande.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2. 2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Variation, aktivt lärarstöd, struktur och målfokus

Undervisningen består av olika typer av uppgifter och aktiviteter så att det blir en variation och balans för eleverna. De flesta lektioner innehåller en bra balans mellan både teoretiska och praktiska moment. Lärarna uppger att de planerar in olika

förmågor, metoder och arbetssätt i undervisningen och eleverna uppger att de flesta lärare har en variation som gör undervisningen intressant. Eleverna ges ett aktivt lärarstöd för att komma i gång med sitt skolarbete. Flera lärare upprepar vid behov förklaringar och förklarar på olika sätt för att elever ska förstå vad de ska göra. Vidare går lärarna runt i klassrummet för att försäkra sig om att alla elever har förstått uppgiften. Trots det hade några elever svårt att bibehålla engagemang under hela lektionen vid de observerade tillfällena.

Undervisningen är strukturerad, med inledningar och ett logiskt flöde i uppgifterna. Det finns en gemensam lektionsstruktur på skolan som lärare i huvudsak förhåller sig till och det framgår vid observationer att majoriteten av lärarna har en tydlig inledning där innehåll och mål för lektionen presenteras och att de uppgifter som eleverna arbetar med har en genomtänkt koppling till lektionens mål. Syftet lyfts inte vid varje lektion men tas upp vid start av nytt arbetsområde och i de fall eleverna efterfrågar det. En del lektioner har ett sammanfattande avslut och en del lektioner avslutas mer abrupt. Lärare uppger att de har ett gemensamt tänk kring avslutning där läraren ska återkoppla och sammanfatta lektionen men är osäkra på om detta genomförs av all undervisande lärare.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Det förekommer naturliga inslag i undervisningen som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära och lärarna har höga men rimliga förväntningar på eleverna. Lärare uppmuntrar och berömmar eleverna under lektioner och ger elever återkoppling för att uppmuntra till fortsatt lärande. Lärare fokuserar även på att lära känna eleverna för att skapa goda relationer som en del i det motivationshöjande arbetet. Lärare på skolan arbetar medvetet med att förväntningarna ska vara höga men anpassar också förväntningar efter elevernas förutsättningar. Eleverna upplever att de flesta lärare har rimliga förväntningar på dem och att flera lärare uppmuntrar eleverna att tro på sin kapacitet.

Undervisningens innehåll är anpassat till aktuell elevgrupp och arbetet anpassas för att stimulera och utmana eleverna, oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling. Elevhälsan har veckovisa möten med lärarna vilket bidrar till samverkan och elevhälsan ger även enskilda lärare stöd att utforma undervisningen efter olika elevers behov. Lärare gör anpassningar efter elevers behov vilket bland annat innebär att eleverna har tillgång till språkstöd i sitt modersmål och svenska som andraspråk, digitala stöd, möjlighet till muntliga prov, hörselkåpor, skärmar och tillgång till både resurspedagog i klassrummet och mindre studiegrupp. De elever som kommit längre i sin kunskapsutveckling får i flera fall mer utmanande uppgifter för att

stimulera fortsatt lärande. Det framkommer dock i både elev- och lärarintervjuer att inte alla lärare förmår förse eleverna med rätt anpassade uppgifter som utmanar elever i behov av stimulans och motivation.

Elevernas delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Eleverna har möjligheter att reflektera kring frågor i undervisningen utan ett givet svar samt får tillfällen då de reflekterar över sitt eget lärande, bland annat sker reflektioner i slutet av veckan då eleverna reflekterar kring vad de har lärt sig under veckan som gått. Alla elever får reflektera över sitt eget lärande inför utvecklingssamtalen och många elever reflekterar genom att skriva lärloggar, samt reflekterar tillsammans med lärare utifrån specifika frågor efter avslutat arbetsområde. Vidare framgår att en funktion i elevhälsan har i uppdrag att lyfta studieteknik med eleverna i årskurs 7. I observationerna framkommer också att studietekniker förmedlas i samband med att arbetsuppgifterna presenteras.

Varken lärare eller skolledning gör eleverna delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen på ett systematiskt sätt. Eleverna får i enskilda lärares fall svara på frågor om undervisningen och rektorn följer upp elevernas utvärderingar via elevråd, Skolinspektionens enkät och de frågor om studiero som eleverna besvarar via interna enkäter. Det framkommer dock att eleverna upplever att lärare i varierande grad följer upp med utvärderingar, att flera lärare inte engagerar sig i elevernas delaktighet eller sällan gör förändringar i undervisningen efter elevernas förslag.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver, tillsammans med lärarna, ta fram och implementera metoder som gör samtliga elever delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen i syfte att utveckla undervisningens kvalitet.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att skolan inte har en utarbetad rutin för hur elever ska göras delaktiga. Det skiljer sig mellan lärare om och hur de följer upp och hanterar elevers utvärderingar. Med en gemensam rutin av hur utvärderingar ska ske får rektorn och lärarna, vid sidan av kunskapsresultaten, ett brett underlag för att utveckla skolans undervisning.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärare under rektorns ledning arbetar aktivt för att öka elevernas delaktighet i både planering och utvärdering av undervisningen. När lärare utvärderar undervisningen är det väsentligt att de inhämtar

elevernas synpunkter om hur undervisningen genomförts avseende innehåll, arbetsformer och arbetssätt. Att ge eleverna möjlighet att tänka och reflektera över undervisningens kvalitet är av vikt för att läraren ska få ett underlag i syfte att utveckla undervisningen. Utvärderingar av undervisningen behöver göras systematiskt och kontinuerligt och inte endast i slutet av terminen eller läsåret när eleverna inte kan dra nytta av eventuella förändringar. Skolinspektionens erfarenheter är att de lärare som kontinuerligt låter eleverna utvärdera arbetet fortlöpande inte bara ökar elevernas känsla av inflytande utan också deras engagemang i undervisningen. Elevernas delaktighet kan skilja sig åt beroende på ålder och mognad, men även detta är en förmåga som kan tränas upp, och ett långsiktigt arbete från skolans sida kan i längden leda till ökad studiemotivation hos eleverna och ett ökat förtroende för demokratiska arbetssätt. För vidare läsning rekommenderas rapporten från Skolinspektionen om [Skolornas arbete med demokrati och värdegrund \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/publikationer/2019/09/skolornas-arbete-med-demokrati-och-vardegrund).

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig utåt skolarbete. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Arbetet för trygghet

Det finns ett gemensamt förhållningssätt i att skapa trygghet på skolan som bygger på uppföljning och analys av hur elevernas trygghet påverkar lärandet. Trygghets- och värdegrundsarbetet utgår från elevernas perspektiv och kartläggs med stöd av bland annat olika enkäter, trygghetsvandringar och klassrumsdialoger. Lärare och annan personal för dialog med eleverna om deras upplevda trygghet på skolan och elever upplever att vuxna på skolan lyssnar och agerar om otrygga situationer eller konflikter uppstår. Trygghetsarbetet genomsyrar hela skolans arbete och rektorn och personalen följer upp trygghetsresultat för att identifiera vad som fungerar väl och vilka områden som upplevs som otrygga. Bland annat har rektorn identifierat att eleverna har känt sig otrygga i skolans korridorer. Skolan har därför på låg- och mellanstadiet organiserat rastaktiviteter och på högstadiet finns elevcoacher som är tillgängliga för eleverna

under skoldagen. Skolan har ett trygghetsteam som arbetar både främjande och åtgärdande vid behov, exempelvis följer de upp elevernas upplevelser samt arbetar främjande med värdegrundsarbetet. Värdegrundsarbetet är i vissa stadier på skolan schemalagt. Klasserna arbetar varje vecka efter ett värdegrundsprogram som tagits fram av trygghetsteamet och under mentorstiden genomförs klassamtal kring frågor som bland annat rör trygghet.

Arbetet för studiero och lugn miljö

Det finns ett samlat arbete på skolan för att skapa studiero på skolan så att elever kan ägna sig åt skolarbete utan att bli störda. Lärarna har gemensamma metoder och arbetssätt för att skapa en lugn miljö på lektionerna. Exempelvis finns en gemensam tanke kring hur lektionsstrukturen ska genomföras vilket skapar en tydlighet och igenkänning för eleverna. Det finns stödresurser att sätta in för att skapa lugnare studiemiljöer och fokus bland lärarna är att skapa goda relationer med eleverna. På skolan finns tydliga och gemensamma ordningsregler, exempelvis kring insamling av elevernas mobiltelefoner vid lektionsstart. Det framkommer dock att inte alla lärare är lika konsekventa vad det gäller ordningsregler och insamling av mobiltelefoner vilket innebär eleverna snabbt lär sig vilka lärare som följer reglerna. Detta kan i sin tur påverka studieron.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet men vill påtala vikten av att skolans gemensamma ordningsregler efterföljs av alla lärare i syfte att skapa en tydlighet för elever om vad som förväntas under lektionstid.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Rektorn följer regelbundet upp lärares bedömningar i syfte att upptäcka eventuella skillnader och avvikelser i omdömen och betyg och för diskussioner med lärare utifrån

resultaten. Exempel på skillnader som rektorn har identifierat är att det finns skillnader i betygssättning mellan både lärare och ämnen. Två ämnen som sticker ut med låga betyg är matematik och svenska som andraspråk. Vidare ser rektorn skillnader mellan elever med annat modersmål än svenska och elever med svenska som modersmål, vid sidan om stora skillnader mellan elevgrupper med olika modersmål. Det finns skillnader i betyg mellan grupper och klasser på högstadiet. När rektorn identifierar avvikelser i jämförelse mellan nationella proven och betyg lyfter rektorn frågor om det till lärarna i samband med resultatuppföljningarna. Lärarna ger som förklaring att de gör en allsidig bedömning inför betygssättning, vilket rektorn anser att det finns mer eller mindre rimligt stöd för, beroende på ämne. Som ett resultat av uppföljning och analys av lärares betygssättning har rektorn konstaterat att riktlinjerna om att nationella prov ska särskilt beaktas och måste repeteras. Rektorn har också konstaterat att skolan behöver fortsätta arbetet med att ta fram data för att möta lärarnas förklaringar kring kunskapsresultaten.

Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Rektorn ger lärarna endast vissa förutsättningar att säkerställa likvärdighet i bedömningar och betyg. Nationella proven bedöms i samverkan mellan lärarna och i detta deltar även funktioner från elevhälsan. Lärare kvalitetssäkrar sin bedömning med hjälp av Skolverkets bedömningsstöd och det finns schemalagda ämneskonferenser som arbetslagen själva disponerar över. Dock finns ingen tydlig styrning kring att avsatt samverkansstid ska användas för kvalitetssäkring av bedömningar. Vid enskilda tillfällen sker samverkan kring omdömen, betyg och bedömning men samtalen sker på lärarnas egna initiativ vilket innebär att de inte genomförs med en regelbundenhet och heller inte omfattar ett samarbete mellan de olika stadierna. Lärarna upplever att det saknas ett helhetsperspektiv som omfattar hela skolan och uttrycker ett behov av mer tid för samverkan kring likvärdighet i betygssättning och omdömen mellan ämnen och årskurser men även över stadierna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver organisera så att samtliga lärare har förutsättningar för att samverka kring bedömning samt kvalitetssäkring av betyg och omdömen.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att lärarna ges vissa förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar omdömen och betyg, men att det är mycket upp till lärarna att organisera för det vilket har medfört att arbetet ser olika ut mellan årskurser och ämnen. Att lärare kan samverka med andra lärare i bedömningsfrågor är

en förutsättning för att bedömningarna av elevernas kunskaper blir likvärdiga och för att betyg blir rättvisande. Med anledning av skolans låga kunskapsresultat och att det ännu inte finns en tydlig analys av orsakerna är det angeläget att kvalitetssäkra lärarnas bedömningar.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn ger samtliga lärare förutsättningar att på ett systematiskt och organiserat sätt kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg. Målsättningen med insatsen är att skapa samstämmighet och förtrolighet med styrdokumentet vilket ökar lärarnas kompetens inom bedömning. Rektorn bör uppmärksamma vilka möjligheter till samverkan kring bedömning och betygsättning lärare i olika årskurser och ämnen har idag och säkerställa att alla lärare ingår i relevanta sammanhang. Särskilt viktigt är det för nya eller mindre erfarna lärare. Rektorn bör också se till att det finns ett tydligt ledarskap som håller ihop innehåll och diskussionerna i ett helhetsperspektiv över skolans olika stadier. I arbetet ingår dessutom att se till att lärare har varierade och ändamålsenliga metoder för att göra likvärdiga bedömningar och att lärarna stämmer av sina bedömningar sinsemellan. För vidare läsning rekommenderas rapporten från Skolinspektionen om [likvardig-bedomning-och-betygsattning.pdf \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/publikationer/likvardig-bedomning-och-betygsattning.pdf).

Beslutet har fattats av Sofia Granberg, utredare.

I handläggningen av ärendet har Anna Cervell, utredare, (föredragande), och Janette Örning Alm, utredare, medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 23 och 24 april, 2024. Besöket genomfördes av Anna Cervell och Janette Örning Alm.

Björksätraskolan är en skola med förskoleklass och grundskola med årskurserna 1–9. Huvudman för skolan är Sandvikens kommun. Vid granskningstillfället går cirka 636 elever i årskurs 1–9. Förskoleklassen omfattades inte av granskningen.